

NATIONELL
VÅRDPLAN FÖR
PALLIATIV VÅRD

Introduktion

TILL NATIONELL VÅRDPLAN
FÖR PALLIATIV VÅRD-NVP

Inledning

Nationell Vårdplan för Palliativ Vård, NVP, är ett personcentrerat stöd för att identifiera, bedöma och åtgärda en enskild patients palliativa vårdbehov. NVP syftar till att kvalitetssäkra vården från det att vården övergår från botande till lindrande/stödande vård, till att patienten bedöms vara döende samt omhändertagande efter dödsfallet. NVP kan användas såväl inom hälso- och sjukvården som inom den kommunala omsorgen oberoende av patientens diagnos och ålder.

KÄRNAN I NVP

bygger på viktiga frågeställningar som patienter, närstående och vårdens personal, behöver ta ställning till och planera vården efter. Det handlar om förekomst av fysiska och psykiska symptom, i vilken utsträckning man kan sköta vardagliga aktiviteter och hur mycket man klarar av fysiskt och mentalt. En annan del handlar om information, dialog och förståelse av sjukdomssituationen, önskemål om delaktighet och vad som är viktigt för den enskilda patienten och de närstående. Om det finns barn och unga vuxna i familjen är det särskilt viktigt att de uppmärksammas och får stöd. Med en samlad helhetsbild – som är unik för varje patient – kan vården med stöd av NVP planeras och samordnas på bästa sätt.

FRÅN KUNSKAP TILL PRAKTIK

I NVP finns några av den palliativa vårdens viktigaste grunder samlade och kan därför hjälpa till att omsätta teoretisk kunskap om palliativ vård till klinisk praktik och öka möjligheten för patienten och de närstående att vara delaktiga i vårdens planering och mål. NVP bygger på den samlade kunskap som finns i exempelvis Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede och Nationellt vårdprogram för palliativ vård. Därtill har bland annat Svenska Palliativregistret använts som kunskapskälla.

TRYGGHET FÖR PATIENTER, NÄRSTÅENDE OCH FÖR PERSONAL

NVP syftar till att ge ökad trygghet och livskvalitet för både patienten och de närstående genom att behoven identifieras, åtgärdas, följs upp och dokumenteras på ett ändamålsenligt och strukturerat sätt. Många behov och önskemål kan fångas i tidigt skede så att problem kan förekommas och behandlingen blir säkrare. För personalen syftar vårdplanen till att ge en ökad trygghet genom att viktiga aspekter uppmärksammas. Man får en överblick över patientens situation, önskemål och behov samt över vilka insatser som gjorts och planeras.

NVP I PRAKTIKEN

NVP används när vården övergår från att ha ett botande syfte till att i första hand vara lindrande och stödjande, det vill säga när tiden kvar i livet är begränsad. NVP innehåller flera delar som kan användas tillsammans eller var för sig. NVP: s dokument har formen av checklistor för att komma ihåg, beslutsstöd för att planera vården och förslag till konkreta vårdåtgärder. För de enheter som så beslutar finns stöd för journaldokumentation. De olika delarna är, när så är möjligt, utformade så att patienten och de närstående själva kan vara delaktiga i användningen med målsättningen att skapa en gemensam bild av behov, planering och möjligheter.

De olika delarna i NVP

Innehållet i NVP är framtaget utifrån rådande kunskap i palliativ vård. NVP är utarbetad på basen av Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede och Nationellt vårdprogram för palliativ vård. Därtill har Svenska Palliativregistret och Liverpool Care Pathway (LCP) använts som inspirationskällor. Innehållet är också överensstämmande med internationella erfarenheter för vården av den döende människan (The Collaboration for the Best Care for the Dying Person). NVP kommer att uppdateras årligen för att säkerställa att innehållet följer rådande rekommendationer för vården av patienter med palliativa vårdbehov.

Bilden på nästa uppslag visar de områden som NVP inrymmer. Dessa rubriker kan användas som stöd för samtalet/mötet med patienten. Resultatet kan dokumenteras direkt i NVP eller i befintlig journal.

NVP är framtagen för att ge stöd för personcentrerad- och kvalitetssäkrad vård av patienter under hela det palliativa vårdförloppet, med målet förhöjd/bibehållet välbefinnande.

För att få stöd i när det kan vara dags att introducera NVP för en specifik patient kan en fråga kallad ”Surprise question” användas; till sig själv eller till teamet runt patienten. Den lyder: ”Skulle jag bli förvånad om patienten finns i livet om 1 år/6 månader”? Om svaret på frågan är JA kan det vara aktuellt att påbörja vård enligt NVP.

HUR MÅR PATIENTEN

SYMPTOM OCH STATUS

FUNKTION I DET DAGLIGA LIVET

SAMTAL OCH BEDÖMNINGAR

BRYTPUNKSSAMTAL

MEDICINSKA BESLUT

INFORMATION

VAD ÄR VIKTIGT NU

ÖNSKEMÅL OCH PRIORITERINGAR

VAD VILL PATIENTEN VETA OCH GÖRA

FÖRSTÅELSE

DELAKTIGHET

SOCIALT SAMMANHANG

NÄRSTÅENDE

BARN SOM NÄRSTÅENDE

PLANERING

SAMORDNING

VÅRDINSATSER

UPPDATERING AV BESLUTSSTÖD

SAMTYCKE

SIGNATURFÖRTYDLIGANDE

BEDÖMNING AV
PALLIATIVT VÅRDBEHOV

1

BESLUTSSTÖD FÖR
PALLIATIVT VÅRD

2

VÅRDÅTGÄRDER FÖR
PALLIATIV VÅRD

UTÖKAT BESLUTSSTÖD FÖR
DEN DÖENDE MÄNNISKAN
DEL 2^D

EFTER
DÖDSFALLET

3

 VÅRDÅTGÄRDER FÖR DEN
DÖENDE MÄNNISKAN

Den nedre bilden på föregående uppslag visar NVP:s delar, vilka utgörs av stöd för bedömning av palliativa vårdbehov, för vård av den döende människan och för omhändertagande efter dödsfallet. NVP innehåller också stöd för insättande av personcentrerade vårdåtgärder. NVP används tvärprofessionellt och så långt det är möjligt i samråd med hela teamet och kan även omfatta patienten och de närstående. Vilka delar som används väljs utifrån patientens behov och enhetens val av arbetssätt. Således behöver inte samtliga delar användas på alla patienter, man väljer den del som är aktuell för den specifika patienten. All dokumentation hanteras som journalhandling.

BEDÖMNING AV PALLIATIVT VÅRDBEHOV - DEL 1

Del 1 utgör ett förenklat stöd för identifiering av patientens vårdbehov och på vilken vårdnivå insatser ska ske. Den kan t.ex. användas av läkare/sjuksköterskor på mottagningar på sjukhus och vårdcentraler, som stöd vid konsultationer eller som stöd vid inskrivning av nyinflyttade inom kommunala vårdboenden.

BESLUTSSTÖD FÖR PALLIATIV VÅRD - DEL 2

Detta beslutsstöd ger stöd för bedömning av behov, symtom, önskemål och prioriteringar. Innehållet täcker de frågor och områden som är viktiga att ta ställning till oavsett om det är en vecka kvar i livet eller ett år.

VÅRDÅTGÄRDER FÖR PALLIATIV VÅRD

Här finns vanligt förekommande problem samlade samt förslag på vilka vårdåtgärder som kan tänkas bli aktuella att sätta in. Översiktsbladet ger en översikt över vilka problem som ligger i fokus. Varje problem har sitt eget blad med förformulerad text avseende problem, mål och åtgärder. Om förslagen visar sig vara otillräckliga finns möjlighet att göra egna tillägg och kommentarer alternativt skapa en individuell vårdplan (IVP). Tanken är således att man ”dockar på” de problem/blad som man aktivt ska arbeta med. Således används endast de blad/problemområden som är aktuella för den specifika patienten.

UTÖKAT BESLUTSSTÖD FÖR DEN DÖENDE MÄNNISKAN – 2^D

Används när patienten bedöms vara döende med endast dagar upp till en vecka kvar i livet.

VÅRDÅTGÄRDER FÖR DEN DÖENDE MÄNNISKAN

Här finns möjlighet att följa och observera viktiga symtom- och statusområden då döden är nära förestående. Vårdåtgärderna för den döende människan lyfts fram och synliggörs för hela teamet kring patienten. Den här delen kan med fördel förvaras patientnära med patient och/eller närståendes samtycke.

EFTER DÖDSFALLET - DEL 3

Denna del är av checklists-karaktär innehållande förslag på omhändertagande efter dödsfallet samt stöd och samtal med närstående.

pc | PALLIATIVT UTVECKLINGSCENTRUM
LUNDS UNIVERSITET | REGION SKÅNE
THE INSTITUTE FOR PALLIATIVE CARE

Palliativt Utvecklingscentrum är en del av Lunds Universitet och Region Skåne. Vårt uppdrag är forskning, utveckling och utbildning av både den allmänna och specialiserade palliativa vården. Läs mer på www.palluc.se